

Sygn. akt VII KZ 9/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **A. P.**

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem

b. Sądu Marynarki Wojennej w G.

z dnia 3 lipca 1986 r., sygn. akt Sm. [...]

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 3 października 2018 r.,

zażalenia A. P. na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w P.

z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt Ko [...]

w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie postępowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 lipca 1986 r., sygn. akt Sm. [...] b. Sąd Marynarki Wojennej w G. uznał sierż. szt. A. P. winnym tego, że: w okresie od 28 kwietnia 1984 r. do 28 stycznia 1986 r. pełniąc funkcję podoficera sanitarnego JW. [...] w B., działając w warunkach przestępstwa ciągłego wspólnie z S. P. poświadczył nieprawdę w dokumentach ewidencyjnych i finansowych jednostki w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej i zagarnął na szkodę tej jednostki pieniądze w kwocie 168.485 zł, to jest przestępstwa z art. 200 § 1 d.k.k. w zb. z art. 266 § 4 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k. i za to na zasadzie art. 200 § 12 d.k.k. przy zastosowaniu art. 36 § 3 d.k.k., art. 3 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 1985 r. o szczególnej odpowiedzialności karnej, art. 296 § 2 d.k.k. i art. 42 § 1 d.k.k. skazał na karę jednego roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, 200.000 zł grzywny, z zamianą w razie nieuiszczenia jej w terminie na karę zastępczą 1 roku, 1 miesiąca i 5 dni pozbawienia wolności, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny grzywnie w kwocie 500 zł, degradacji i zakazu zajmowania stanowisk służbowych związanych z zaopatrzeniem materiałowym na okres lat trzech. Wyrok ten się uprawomocnił 11 lipca 1986 r., nie był zaskarżany, także i przez A. P.. Dodać należy, że w toku tego procesu, podobnie jak i pozostałych dwoje oskarżonych, przyznawał się on do popełnienia zarzucanego mu wówczas czynu.

W dniu 4 czerwca 2018 r. pełnomocnik A. P. przesłał do Wojskowego Sądu Okręgowego w P. wniosek o wznowienie postępowania w przywołanej powyżej sprawie. Wniosek ten został uzasadniony wystąpieniem znikomej społecznej szkodliwości czynu, która nie została uwzględniona w badanej sprawie oraz wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 16 marca 2011 r., sygn. akt K 35/08, w którym orzeczono, że Dekret z dnia 12 grudnia 1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego (Dz.U. Nr 29, poz. 156) jest niezgodny z art. 7 Konstytucji w zw. z art. 31 ust. 1 Konstytucji PRL oraz z art. 15 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2018 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w P. oddalił wniosek o wznowienie postępowania, uzasadniając taką decyzję brakiem podstaw do wznowienia wynikających z Kodeksu postępowania karnego. Do tych podstaw nie należą odmienne ustalenia poczynione w przedmiocie poziomu społecznej szkodliwości czynu. Natomiast wydany przez Trybunał Konstytucyjny wyrok dotyczący Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego dotyczył czynów popełnionych w okresie stanu wojennego, a czyn przypisany A. P. został popełniony po zniesieniu stanu wojennego.

Nadmienione postanowienie zostało zaskarżone przez pełnomocnika A. P.. W zażaleniu tym pełnomocnik – wbrew nakazowi z art. 427 § 2 k.p.k. – nie sformułował konkretnych zarzutów stawianych rozstrzygnięciu – stwierdził w nim, że postanowienie oddalające jego wniosek było przedwczesne i nie wyjaśniło wszystkich wątpliwości. Zniesienie stanu wojennego nie zmieniło w radykalny sposób linii orzeczniczej Sądów Wojskowych w 1986 r., a więc w dacie orzekania. Dodał przy tym, że w toku postępowania karnego wywierano na niego niedozwolony wpływ, co stanowi przestępstwo, a więc w konsekwencji bezwzględną przyczynę wznowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

Wojskowy Sąd Okręgowy w P. trafnie przyjął, że w niniejszej sprawie wnioskodawca nie wykazał, iż wystąpiły przesłanki do wznowienia postępowania karnego. Do tych podstaw nie należy – przywołana przez niego, choć bez wskazania konkretnych okoliczności jej przyjęcia – odmienna ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu, za który A. P. został skazany i to niezależnie od tego, czy rzeczywiście istnieją podstawy (zważywszy na wysokość zagarniętej kwoty, współdziałanie z innymi, czy też długi okres czasu w ciągu którego wnioskodawca popełnił przypisany mu czyn) by przyjętą wówczas ocenę podważać. Poza tym, jak trafnie zauważył Sąd I instancji, wymieniony we wniosku dekret dotyczył okresu stanu wojennego, który został zniesiony uchwałą Rady Państwa z dnia 20 lipca 1983 r. w sprawie zniesienia stanu wojennego (Dz.U. Nr 39, poz. 178) z dniem 22 lipca 1983 r. W tych warunkach bezspornym jest, iż przepisy tego aktu prawnego nie mogły mieć zastosowania w przedmiotowej sprawie A. P. skoro przypisanego mu wyrokiem w niej wydanym czynu, stanowiącego przy tym pospolite przestępstwo, dopuścił się on w okresie od 28 kwietnia 1984 r. do 28 stycznia 1986 r. Stąd też przywoływany i w zażaleniu wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2011 r. wydany w sprawie K 35/08, nie może stanowić podstawy uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

W zażaleniu skarżący nadto przywołał nową okoliczności, a mianowicie wpływ tego dekretu na linię orzeczniczą ówczesnych sądów wojskowych. W żaden jednak sposób nie wykazał tego wpływu, ale co najważniejsze – dla oceny

zasadności rozpoznawanego zażalenia – taka okoliczność nie stanowi żadnej z przesłanek wznowienia postępowania zawartych w przepisach art. 540 k.p.k., 540a k.p.k. i 540b k.p.k.

Podobnie należy potraktować nadmienioną przez skarżącego (w sposób bardzo ogólny) okoliczność wpływania na niego podczas postępowania karnego. Zgodnie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Nie wystarczy jednak tylko powstanie po stronie skarżącego przypuszczenia popełnienia przestępstwa. Zgodnie z art. 541 k.p.k. taki czyn musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22. Wniosek o wznowienie powinien wskazywać ten wyrok. Tymczasem w niniejszej sprawie skarżący ograniczył się do przedstawienia własnej oceny zachowań określonych osób, co nie jest wystarczające dla przyjęcia, że zaistniała przesłanka do wznowienia postępowania określona w art. 540 § 1 pkt k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.